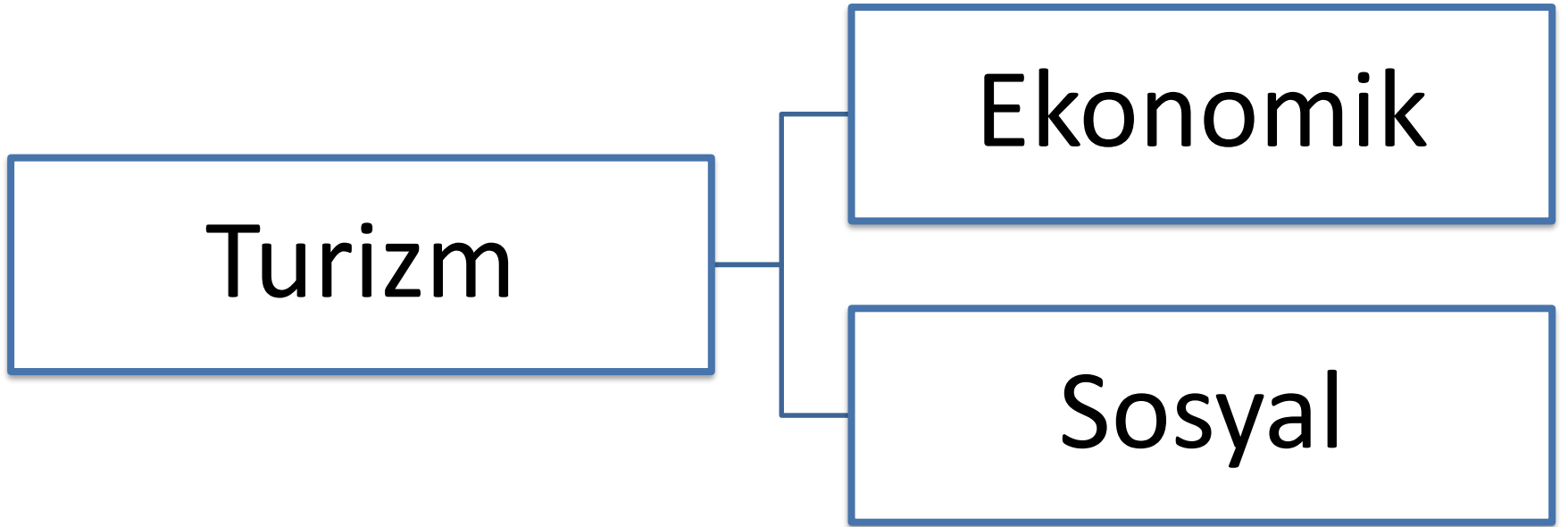

Turizmin Tarihsel Gelişimi, Dünyadaki Bugünkü Ekonomik ve Sosyal Boyutları

Turizmin boyutları

Dünyada Turizmin Genel Görünümü

Dünyada Turizmin Genel Görünümü

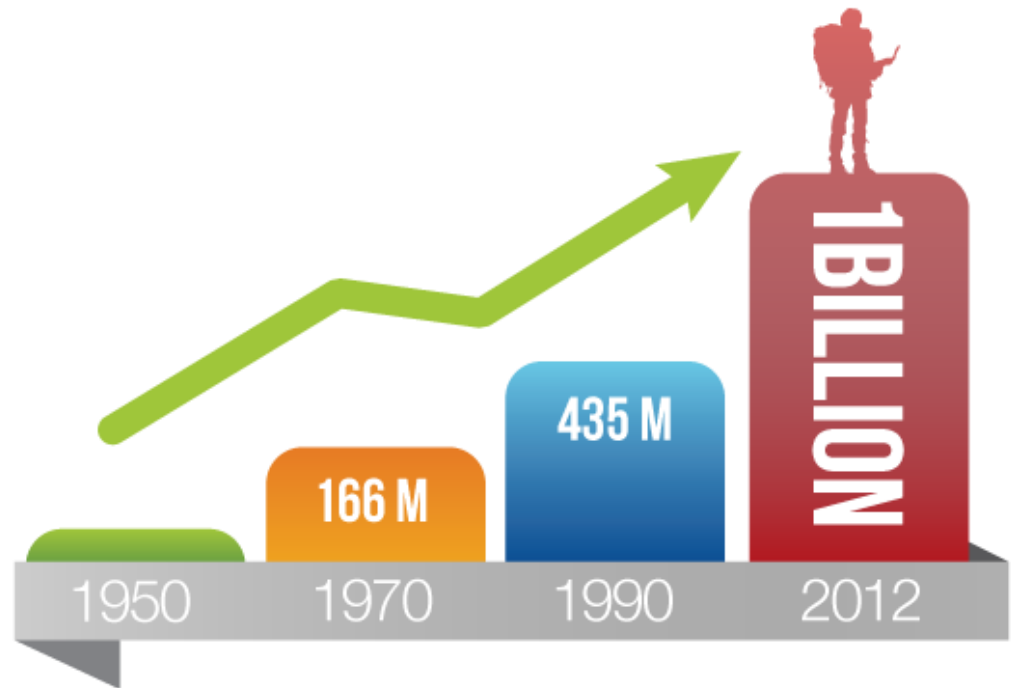
- Uzun yıllardır gösterdiği gelişme nedeniyle turizmin 21. yüzyılın en büyük ekonomik faaliyeti olacağı şeklinde tahminler yapılmaktadır.
- *Dünya Turizm ve Seyahat Konseyi*'nin (WTTC) “dünyanın en büyük endüstrisi, refah ve istihdam yaratan en büyük işvereni” şeklinde değerlendirdiği turizm, bir hesaba göre, “her üç saniyede bir yeni iş olanağı” yaratmaktadır.
- Dünya turizm gelirleri ve turist sayısındaki artış bugüne kadar tahminleri hep doğru çıkarmıştır:
- Uluslar arası turizm 1950'den günümüze kadar büyük bir gelişme göstermiştir.

Uluslararası turizmdeki gelişme

Yıllar	Uluslar arası Turist Sayısı (milyon)	Uluslar arası Turizm Gelirleri (milyar ABD\$)
1950	25.3	2
2018	1.401	1.451

Kaynak: UNWTO, 2019.

13 DECEMBER 2012
THE ONE-BILLIONTH
TOURIST
HAS ARRIVED

+5%

1.4 billion

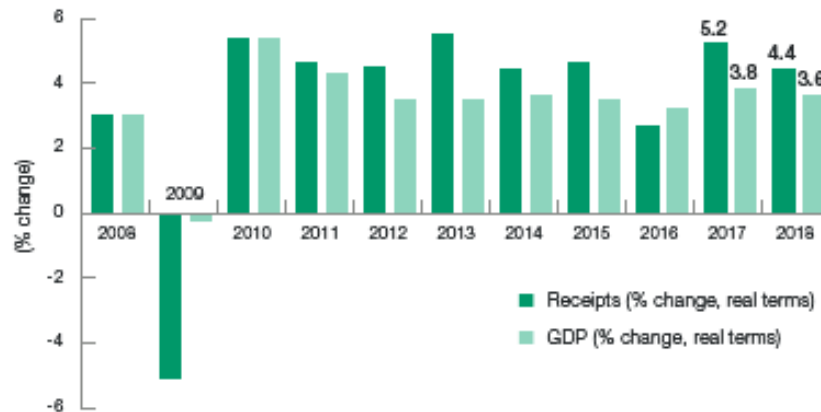
Total international tourist arrivals

+4%

USD 1.7 trillion

Total international tourism exports
(International tourism receipts + passenger transport)

Revenues from visitor spending have grown faster than the world economy

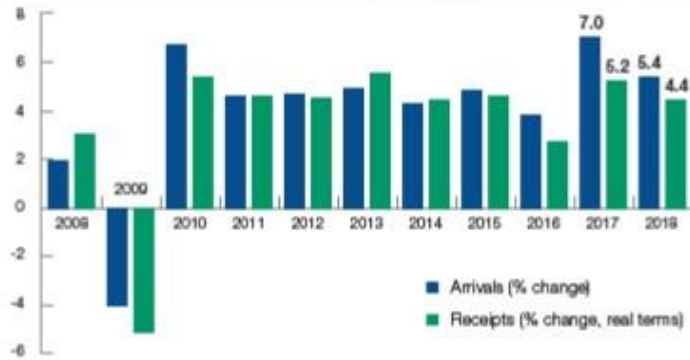
International tourism receipts and world GDP (% change)

Source: World Tourism Organization (UNWTO) and International Monetary Fund (IMF), July 2019.

Kaynak: UNWTO, 2019.

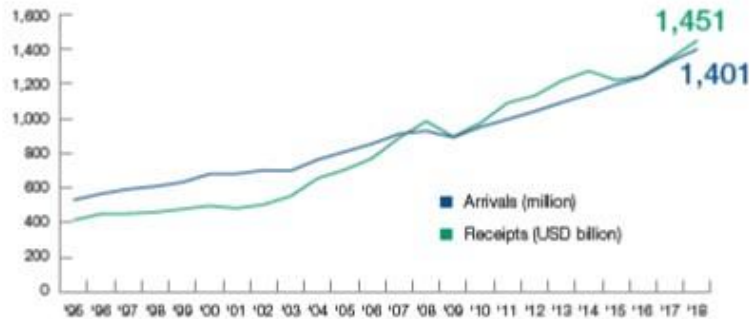
2018 – 9th consecutive year of sustained growth

Tourism has seen continued expansion over time, despite occasional shocks, demonstrating the sector's strength and resilience

International tourist arrivals and tourism receipts (% change)

Source: World Tourism Organization (UNWTO), July 2019.

International tourist arrivals (million) and tourism receipts (USD billion)

Source: World Tourism Organization (UNWTO), July 2019.

Map of international tourist arrivals (million) and tourism receipts (USD billion)

Source: World Tourism Organization (UNWTO), July 2019.

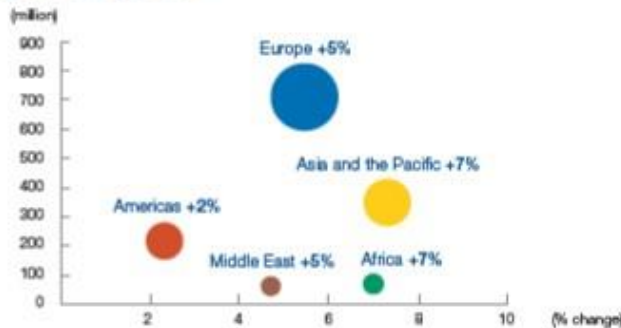
Kaynak: UNWTO, 2019.

Regional Tourism Results

Asia and the Pacific led growth in both arrivals and receipts

Asia and the Pacific, recorded the highest growth in arrivals, closely followed by Africa

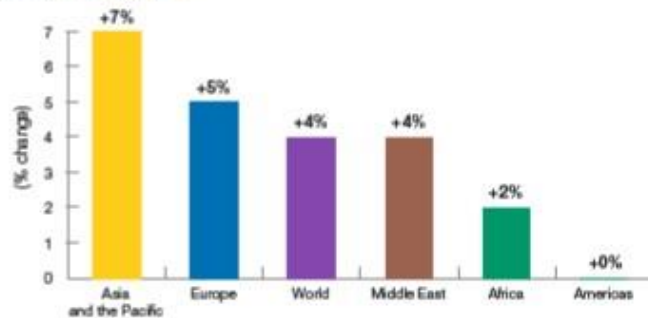
International tourist arrivals by regions, 2018
Source: World Tourism Organization (UNWTO). Bubble size equivalent to number of international tourist arrivals.

Europe accounts for half of the world's international arrivals, followed by Asia and the Pacific with 1 in 4 arrivals

International tourist arrivals, 2018 (% share)

Asia and the Pacific and Europe enjoyed above-average growth in tourism earnings

International tourism receipts by regions, 2018 (% change)
Source: World Tourism Organization (UNWTO).

Europe represents almost 40% of international tourism receipts, followed by Asia and the Pacific with almost one third

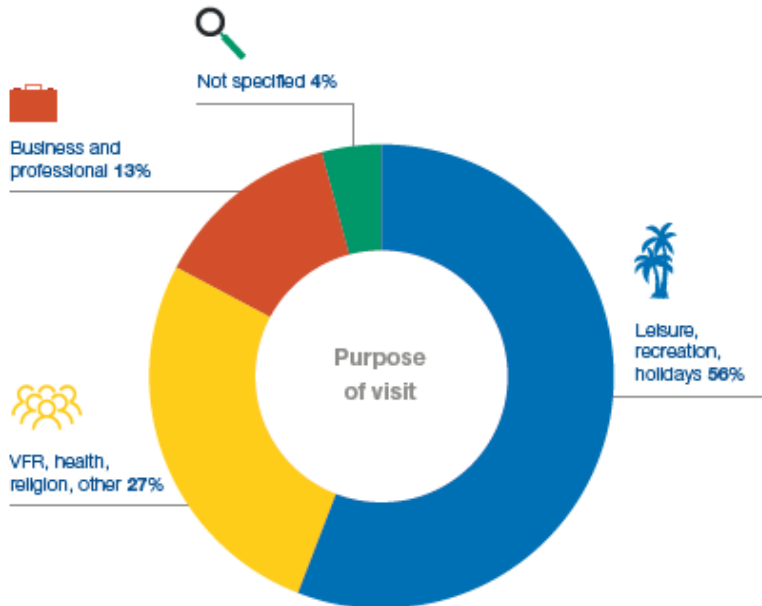

International tourism receipts, 2018 (% share)
Source: World Tourism Organization (UNWTO).

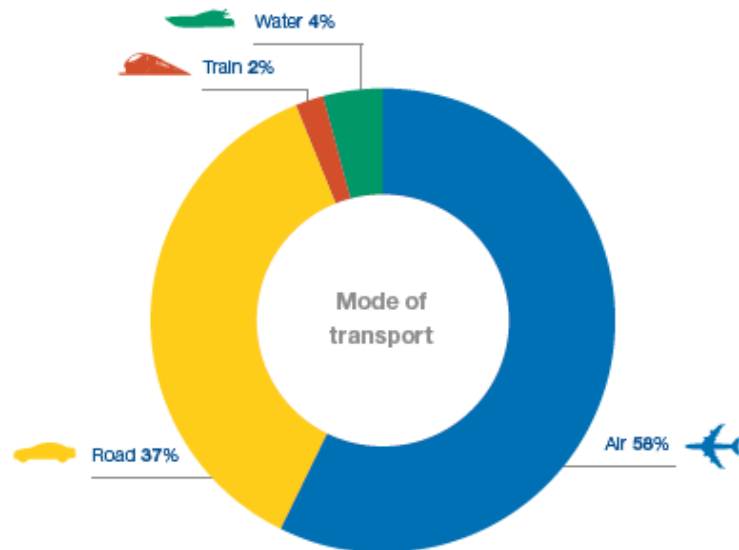
Means and Purpose of Travel

Travelling for leisure and by air dominates international tourism

- **Leisure travel is the main purpose of visit in all world regions except the Middle East**, where visiting friends and relatives (VFR), or for health or religious purposes predominates.
- **The share of leisure travel has grown from 50% in 2000 to 56% in 2018.**
- **The share of air travel has increased from 46% in 2000 to 58% in 2018**, while land transport has decreased from 49% to 39% in the same period.

Purpose of visit, 2018 (% share)
Source: World Tourism Organization (UNWTO).

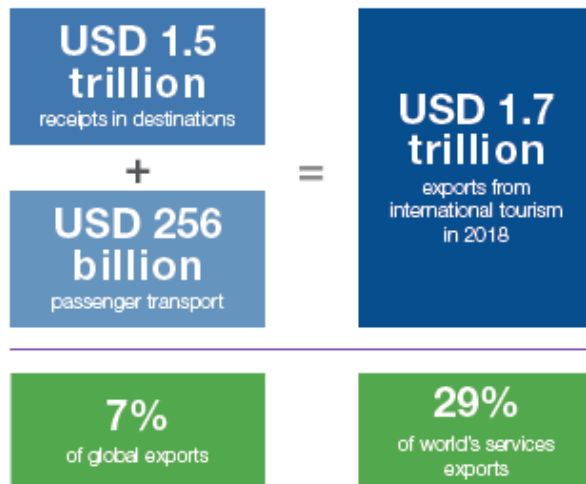
Mode of transport, 2018 (% share)
Source: World Tourism Organization (UNWTO).

International tourism exports

Tourism grows faster than merchandise trade

- 2018 saw an extra USD 121 billion in export revenues from international tourism (travel and passenger transport) compared to 2017.
- Export earnings from international tourism are an important source of foreign revenues for many destinations in the world.
- Tourism is an important component of export diversification both for emerging and advanced economies, with a strong capacity to reduce trade deficits and to compensate for weaker export revenues from other goods and services.

Tourism generates USD 5 billion a day in exports

Source: World Tourism Organization (UNWTO) and World Trade Organization (WTO).
 Note: Export revenues from international tourism are composed of "travel" (receipts in destinations) and "passenger transport" receipts, both credit items in the Balance of Payments of countries.

Tourism is the world's third largest export category after chemicals and fuels, and ahead of automotive products and food (2017)

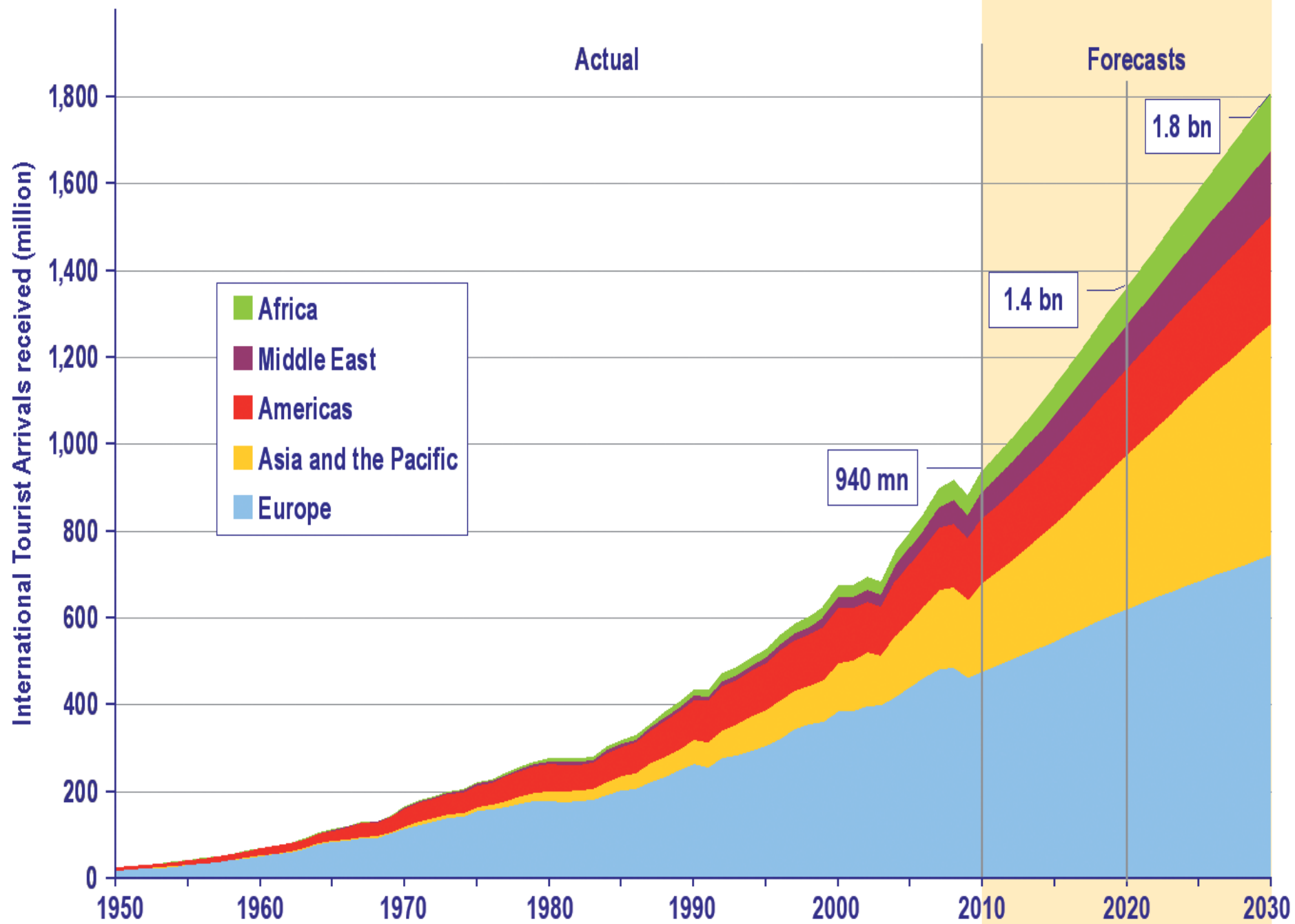

Export earnings by product category, 2017 (USD billion)
 Source: World Tourism Organization (UNWTO) and World Trade Organization (WTO).
 Note: Ranking of export categories for 2018 will be available in late 2019.

For the seventh year in a row, total export revenues from international tourism grew faster than merchandise exports

Export revenues from international tourism and merchandise exports (% change)
 Source: World Tourism Organization (UNWTO) and World Trade Organization (WTO).

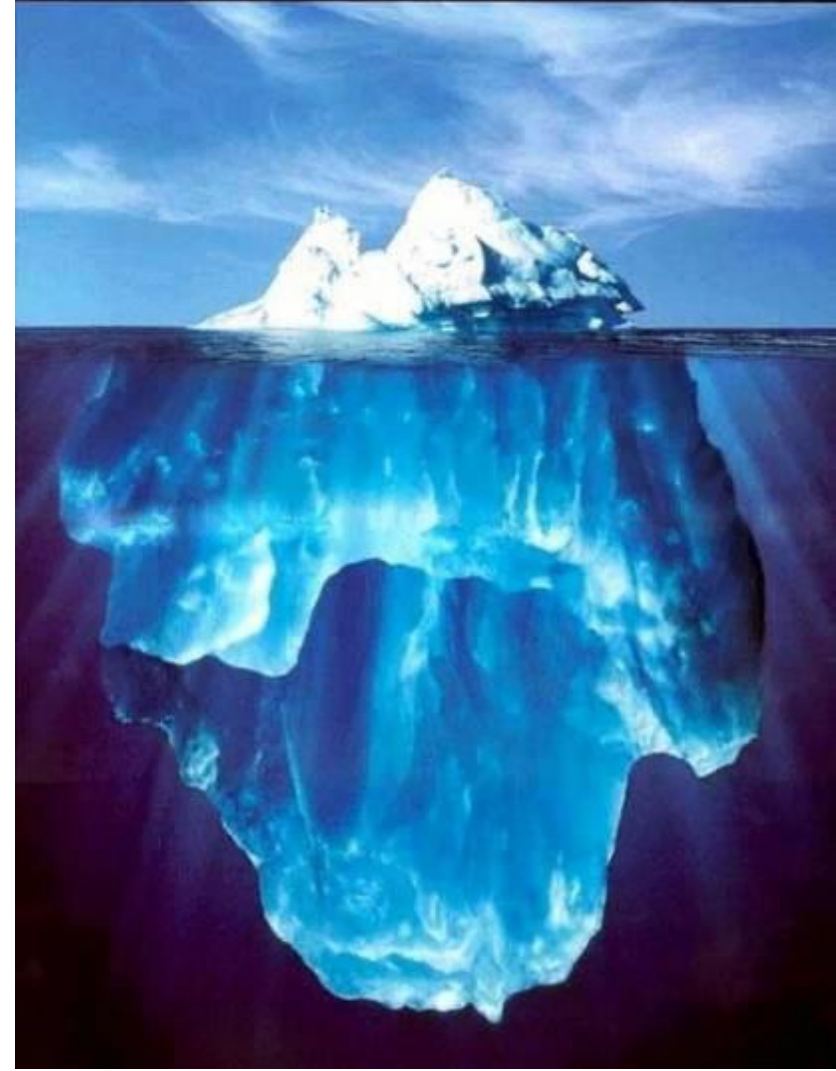

Dünyada İç Turizm ve Boyutları

Uluslararası turizm

İç turizm

Dünyada İç Turizm ve Boyutları

Dünya Turizm Örgütü (WTO) verilerine göre dünyada iç turizm hareketine katılan turist sayısında son yıllarda 5 milyar kişiden 6 milyar kişiye doğru bir sayısal artış olduğu tahmin edilmektedir.

Dünyada İç Turizm ve Boyutları

- ABD: Her yıl 990 milyon iç turizm seyahati
- Çin: Her yıl 644 milyon iç turizm seyahati
- Hindistan: Her yıl 320 milyon iç turizm seyahati
- İngiltere’de 2007 yılında uluslar arası turizmden elde edilen gelir 16 milyar£ iken günübirlik gezileri de içeren iç turizm harcamaları 67 milyar£ olarak hesaplanmıştır.
- Bütün bunlar (iç turizm harcamaları) da eklendiği takdirde World Travel and Tourism Council’in hesaplamalarına göre yaklaşık 7 trilyon\$ ‘dır.

Table 1. Top 10 tourist origins for domestic holidays, international holidays, and all holidays, by tourist numbers (millions in 1995).

Domestic		International		Total	
United States	999.0	Germany	87.4	United States	1058.5
China	644.0	United States	59.5	China	649.3
India	320.0	United Kingdom	49.1	India	323.6
Brazil	176.2	Russian Federation	25.0	United Kingdom	182.7
United Kingdom	133.6	Malaysia	24.2	Brazil	179.2
Indonesia	107.0	France	21.9	Germany	169.6
Poland	86.7	Canada	21.3	Indonesia	109.1
Germany	82.2	Italy	18.7	Canada	102.3
Canada	80.9	Japan	17.9	France	96.4
Japan	77.8	Hungary	15.3	Japan	95.7

Source: Bigano *et al.* (2004)

Table 2. Top 10 tourist destinations, per country, for domestic holidays, international holidays, and all holidays, by tourist numbers (millions in 1995).

Domestic		International		Total	
United States	999.0	France	60.0	United States	1042.4
China	644.0	United States	43.4	China	664.0
India	320.0	Spain	39.3	India	322.1
Brazil	176.2	Italy	31.1	Brazil	178.2
United Kingdom	133.6	United Kingdom	23.5	United Kingdom	157.1
Indonesia	107.0	Hungary	20.7	France	134.5
Poland	86.7	Mexico	20.2	Indonesia	111.3
Germany	82.2	China	20.0	Poland	105.9
Canada	80.9	Poland	19.2	Canada	97.9
Japan	77.8	Austria	17.2	Germany	97.0

Source: Bigano *et al.* (2004)

Table 5: China: Domestic versus international inbound travel, 1990, 2000 and 2003 - 2004

Year	Domestic (‘000 trips)	International (‘000 trips)	Ratio Domestic: International
1990	280,000	10,500	27:1
2000	744,000	31,200	24:1
2002	878,000	37,000	24:1
2003	870,000	33,150	26:1
2004	1,102,000	42,000	26:1
2004 (1)	1.102,000	109,000	10:1

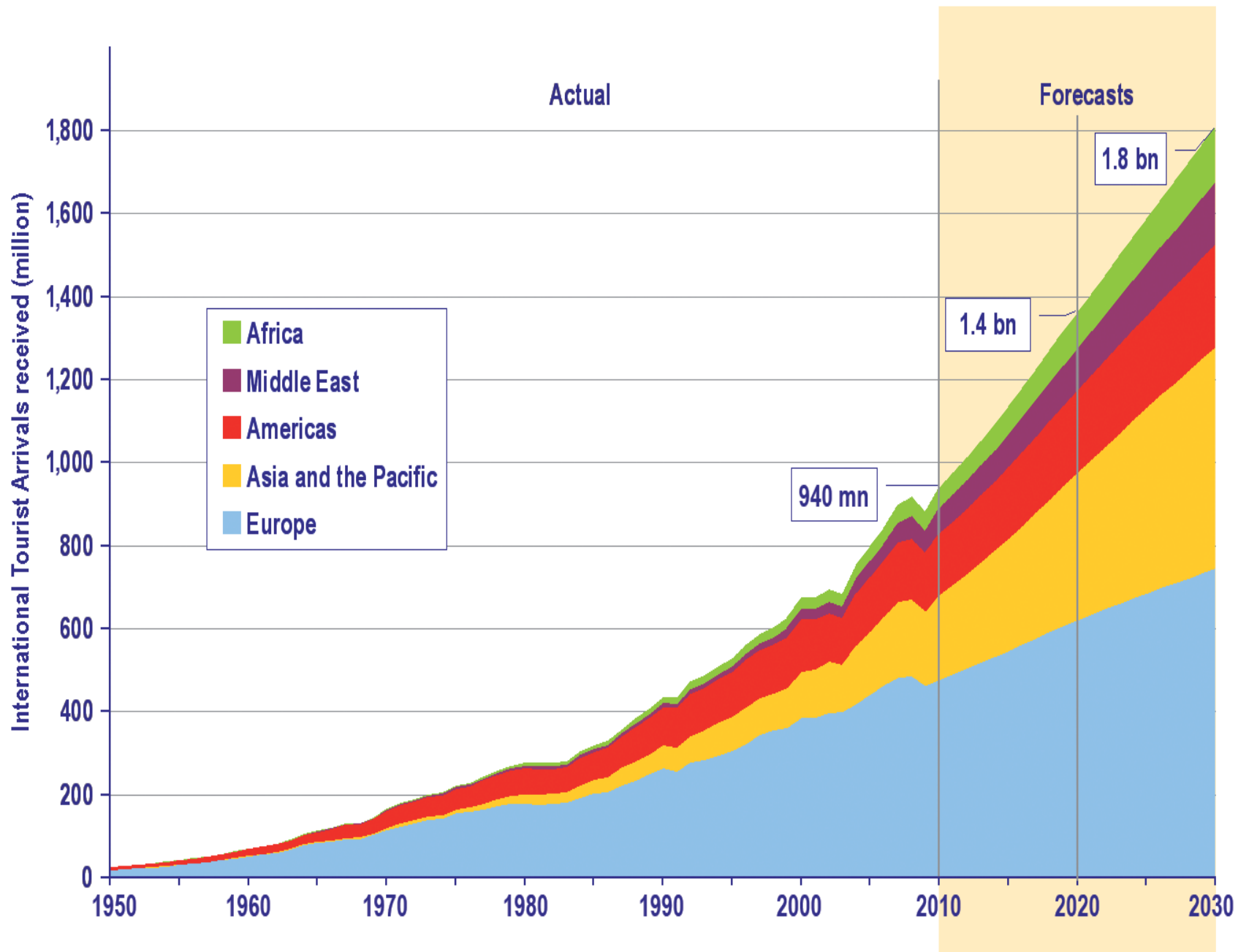
(1) International arrivals including Hong Kong and Macau

Own table based on WTTC (2006a)

Dünyada uluslararası ve iç turist sayısı (2015)

Turizmin bu denli hızlı gelişiminde etkili olan faktörler nelerdir?

Kaynak: UNWTO

TOURISM AT A GLANCE

Source: World Tourism Organization (UNWTO)

Source: UNWTO

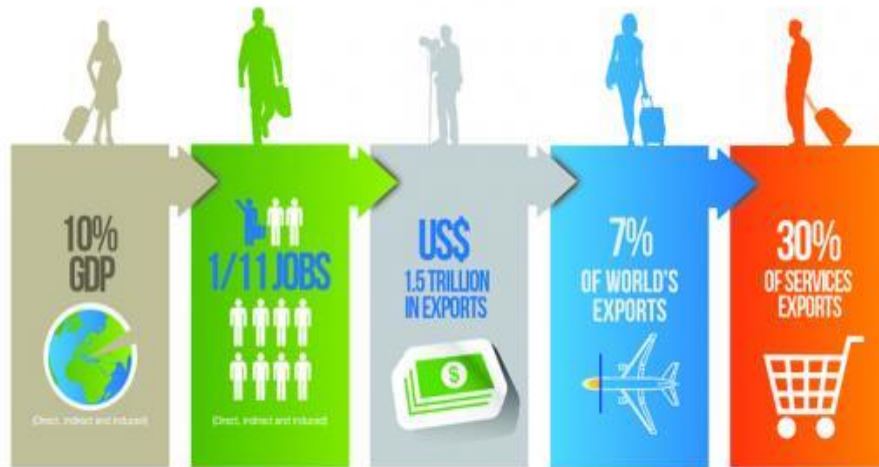
Source: World Travel & Tourism Council (WTTTC)

Source: WTTTC

Source: UNWTO

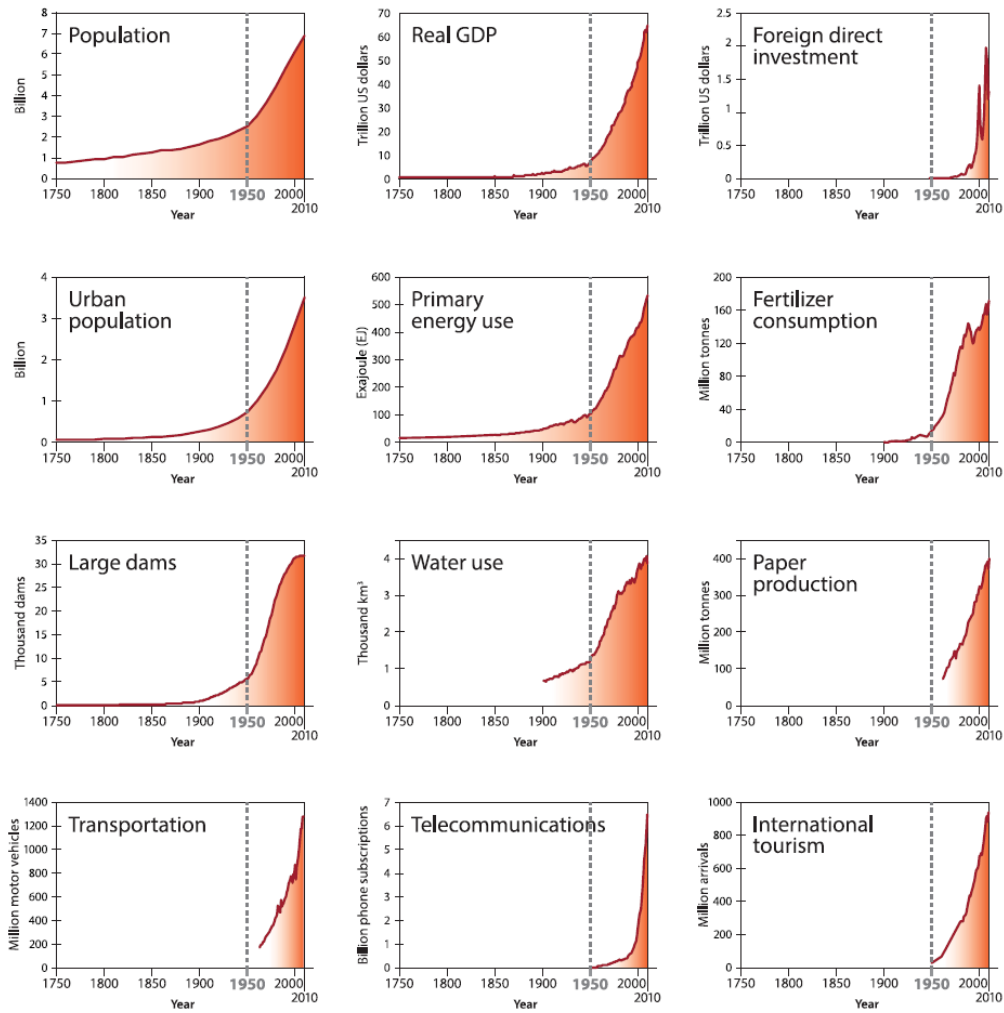

WHY TOURISM MATTERS

© World Tourism Organization (UNWTO) 2016

Kaynak: UNWTO

Socio-economic trends

Kaynak: Steffen, et al. 2015.

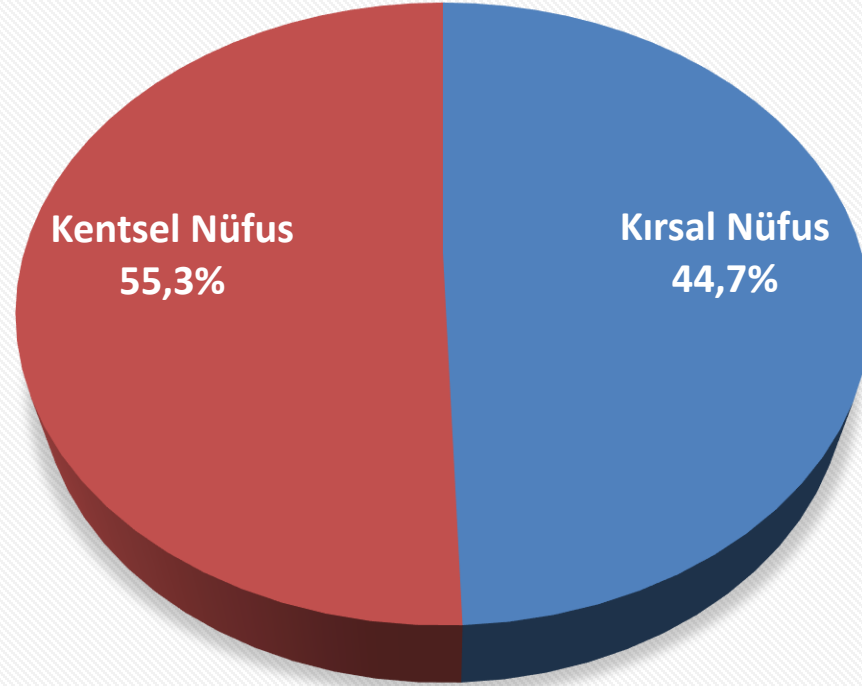
Turizmin gelişmesinde etkili olan başlıca faktörler

Dünya Nüfusu

Tarih	Nüfus
24 Şubat 2019	7.650.310.652
12 Mayıs 2019	7.704.503.128
5 Nisan 2020	7.775.772.850

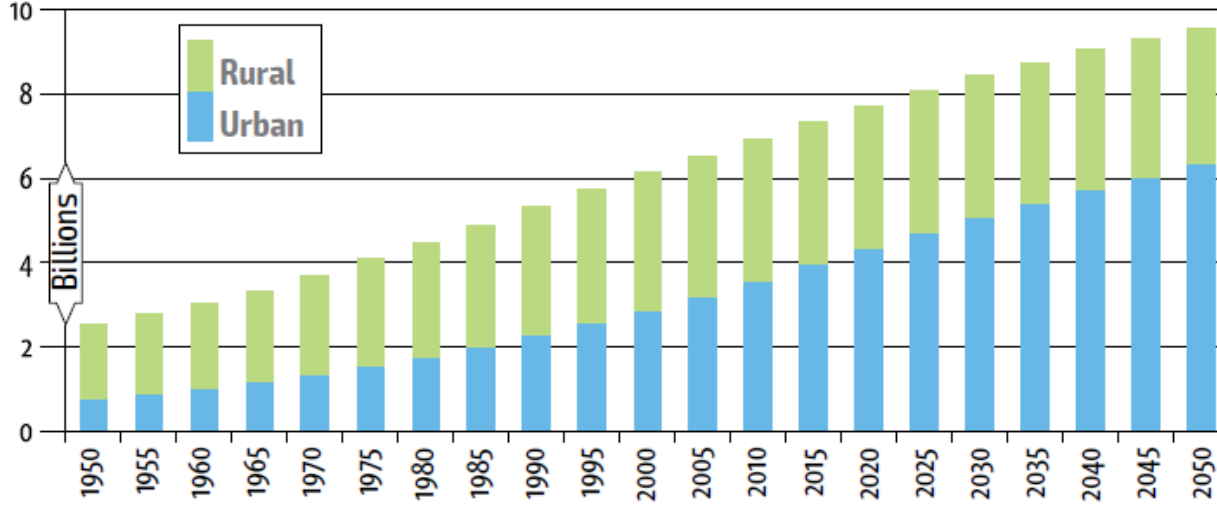
Dünya Nüfusunun Oransal Bölünüş (2018)

■ Kırsal Nüfus ■ Kentsel Nüfus

Küresel kentsel ve kırsal nüfusta 2050'ye kadar büyüme

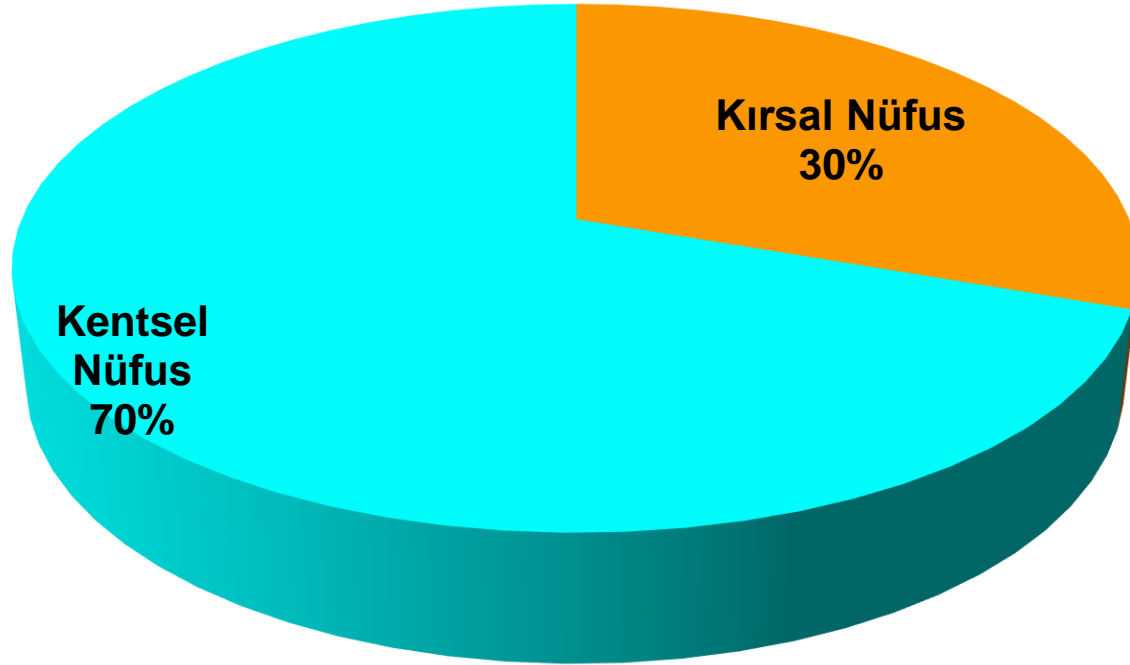
Figure 1.3 Growth in global urban and rural populations to 2050

Source: UN, 2015.

Kaynak: FAO, 2017.

Dünya Nüfusunun Oransal Bölünüşü (2050)

Kaynakça

Ceylan, S., Somuncu, M. 2016. Kültür Turizmi Alanlarında Turizmin Çeşitlendirilmesine Eleştirel Bir Bakış: Safranbolu UNESCO Dünya Miras Alanı, *Uluslararası Türk Dünyası Turizm Araştırmaları Dergisi*, 1 (1): 53-64.

Doğaner, S. 2001. *Türkiye Turizm Coğrafyası*, Çantay Kitabevi, İstanbul.

Güney, İ., Somuncu, M. 2017. Coğrafyacıların Turizm Disiplinine Akademik Katkıları: “Annals of Tourism Research” Dergisi Üzerinden Betimsel Bir Analiz, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(54), 453-462.

Güney, İ., Somuncu, M. 2017. *Turizm Alanlarının Yaşam Döngüsü Üzerine Bir Araştırma: Kuşadası Örneği*, Lambert Academic Publishing.

Güney, İ., Somuncu, M. 2018. Kuşadası İlçesi’nde Turizmin Yaşam Döngüsü: Mekânsal ve Toplumsal Ögeler Üzerinden Bir Değerlendirme, *Türk Coğrafya Dergisi*, 71:101-116.

Hall, C.M. and Page, S.J. 2014. *The Geography of Tourism and Recreation Environment, Place and Space*, Routledge, London and New York.

İçöz, O. (Ed.). 2007. *Genel Turizm: Turizmde Temel Kavramlar ve İlkeler*, Turhan Kitabevi, Ankara.

İçöz, O., Var, T., İlhan, İ. 2002. *Turizm Planlaması*, Turhan Kitabevi, Ankara.

Karaküçük, S. 2005. *Rekreasyon: Boş Zamanları Değerlendirme*, Gazi Kitabevi, Ankara.

Kozak, N., Kozak, M., Akoğlan Kozak, M. 2019. Genel Turizm: İlkeler, Kavramlar, Detay Yayıncılık, Ankara.

Okuyucu, A., Somuncu, M. 2012. Kültürel Mirasın Korunması ve Turizm Amaçlı Kullanılmasında Yerel Halkın Algı ve Tutumlarının Belirlenmesi: Osmaneli İlçe Merkezi Örneği, *Ankara Üniversitesi Çevre Bilimleri Dergisi*, 4(1):37-51.

Okuyucu, A., Somuncu, M. 2014. Türkiye’de İnanç Turizmi: Bugünkü Durum, Sorunlar ve Gelecek, İçinde: Bilim, Y., Özer, Ö., (Ed.), *İnanç Turizmi: Seçme Konular*, Çizgi Kitabevi Yayınları, Konya, 11-46.

Kaynakça

- Okuyucu, A., Somuncu, M. 2015. Yalova-Çınarcık'taki İkinci Konutların Ekonomik Etkilerinin Değerlendirilmesi, *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 13(2), 139-159.
- Okuyucu, A., Somuncu, M. 2016. İkinci Konut Sahipliliğinde Motivasyon, Sosyo-Demografik Özellikler ve Seyahat Karakteristikleri Arasındaki İlişkiler: Yalova-Çınarcık Örneği, *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 14(1), 39-56.
- Okuyucu, A., Somuncu, M. 2017. İkinci Konutların Sosyo-Kültürel Etkilerine Yönelik Yerel Halkın Tutumları: Yalova-Çınarcık Örneği, *Anatolia Turizm Araştırmaları Dergisi*, 28(2), 257-268.
- Okuyucu, A., Somuncu, M. 2018. 1990-2015 Yılları Arasında Türkiye'ye Yönelik Uluslararası Turizm Hareketlerindeki Değişim, *Türk Coğrafya Dergisi*, 71:7-13.
- Özgüç, N. 2015. Turizm Coğrafyası: Özellikler ve Bölgeler, Çantay Kitabevi, İstanbul.
- Outdoor Foundation. 2019. Outdoor Participation Report.
- Outdoor Industry Association. 2017. The Outdoor Rereation Economy.
- Somuncu, M. 2002. 2002 Dünya Dağlar Yılında Dünyada ve Türkiye'de Dağ Turizmi, *II. Turizm Şurası Bildirileri*, 1. Cilt, Ankara, 185-192.
- Somuncu, M. 2003. Türkiye'de Koruma Altındaki Dağlık Alanlarda Turizm/Rekreasyon ve Çevre Etkileşimi: Aladağlar ve Kaçkar Dağları Milli Parkı Örnekleri, *Coğrafi Çevre Koruma ve Turizm Sempozyumu, Ege Üniversitesi Coğrafya Bölümü Sempozyumları 2*, İzmir, 65-72.
- Somuncu, M. 2004. Dağcılık ve Dağ Turizmindeki İkilem: Ekonomik Yarar ve Ekolojik Bedel, *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 2(1): 1-22.
- Somuncu, M. 2006. Turizmin Kalkınmaya Etkisi ve Türkiye Turizmindeki Bölgesel Farklılıklar", Ankara Üniversitesi Türkiye Coğrafyası Araştırma ve Uygulama Merkezi *IV. Ulusal Coğrafya Sempozyumu Bildiri Metinleri*, Ankara, 163-177.
- Somuncu, M. 2010. The Dilemma in Turkish highlands: preservation of natural and cultural heritage and tourism development – A case study of the Eastern Black Sea Region, In: Amoéda, R., Lira, S., and Pinherio, C. (Eds.), *Heritage and Sustainable Development*, Vol.1, Portugal, 431-440.

Kaynakça

Somuncu, M. 2014. Ekoturizm, İçinde: Altun, A. (Ed.), *Turizm ve Tanıtım*, Atatürk Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi, Erzurum, 8:1-19.

Somuncu, M. 2014. The Success of the State and Local People in the Development of Sustainable Mountain Tourism in Turkey, In: Debarbieux, B., Oiry Varacca, M., Rudaz, G., Maselli, D., Kohler, T., Jurek, M., (Eds.), *Tourism in Mountain Regions, Hopes, Fears and Realities*, Sustainable Mountain Development Series, Geneva, Switzerland: UNIGE, CDE, SDC, 80-81.

Somuncu, M. 2016. İklim Değişikliğinin Dünya ve Türkiye Turizmine Etkileri, İçinde: *Küresel İklim Değişikliği ve Etkileri*, Somuncu, M., (Ed.), Türkiye Çevre Vakfı Yayını, Yayın No: 191, Ankara, 157-182.

Somuncu, M. 2016. Tourism and the Commodification of Cultural Heritage in the Eastern Black Sea Mountains, Turkey, In: Koulov, B., Zhelezov, G. (Eds.), *Sustainable Mountain Regions: Challenges and Perspectives in Southeastern Europe*, Springer, London-New York, 243-255.

Somuncu, M. 2018. İklim Değişikliği Türkiye Turizmi için Bir Tehdit mi, Bir Fırsat mı? *TÜCAUM 30. Yıl Uluslararası Coğrafya Sempozyumu, 3-6 Ekim 2018, Bildiriler Kitabı*, Ankara, 748-771.

Somuncu, M., Işık, D. 2012. Erciyes Dağı'nın Rekreasyon Alanı Olarak Kayseri Kenti İçin Önemi ve Dağın Sosyo-kültürel Yaşam Üzerindeki Etkileri. İçinde: Asiliskender, B., Ceylan, B, Tozoğlu, A.E. (Ed.), *Kayseri'nin Yirminci Yüzyılı: Mimarlık, Kent Tarihi ve Kültürü* Abdullah Gül Üniversitesi Yayınları, Kayseri, 225-251.

Somuncu, M., Okuyucu, A., Altundal Öncü, M. 2019. Second Home Tourism in the Eastern Black Sea Region of Turkey: Development Issue and Mobility Pattern, *Ankara University Journal of Environmental Sciences*, 7(2): 63-82.

Somuncu, M., Yılmaz, M. 2006. Rize İlinde Yayla-Dağ Turizminin Gelişimi ve Yöredeki Ekonomik, Kültürel, Ekolojik Etkileri", *1. Rize Sempozyumu*, Rize, 208-216.

Kaynakça

- Somuncu, M., Yiğit, T. 2008. Göreme Milli Parkı ve Kapadokya Kayalık Sitleri Dünya Mirası Alanındaki Turizmin Sürdürülebilirlik Perspektifinden Değerlendirilmesi, Ankara Üniversitesi Türkiye Coğrafyası Araştırma ve Uygulama Merkezi *V. Ulusal Coğrafya Sempozyumu Bildiri Metinleri*, Ankara, 387-402.
- STEFFEN, W. et al. 2015. The trajectory of the Anthropocene: The Great Acceleration, *The Anthropocene Review*, 2(1): 1-18.
- UNWTO.2019. World Tourism Organization, *UNWTO Tourism Highlights 2019 Edition*.
- Varnacı Uzun, F., Somuncu, M. 2012. Ihlara Vadisi'ni Ziyaret Eden Turistlerin Yerel Halkın Turizme Katılımına İlişkin Görüşleri, *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14(22):113-118.
- Varnacı Uzun, F., Somuncu, M. 2014. Ihlara Vadisi'ndeki Turizm Faaliyetlerine ve Alanın Korunmasına İlişkin Turist Görüşlerinin Analizi, *International Journal of Human Sciences*, 11(2), 517-542.
- Varnacı Uzun, F., Somuncu, M. 2015. Evaluation of the Sustainability of Tourism in Ihlara Valley and Suggestions, *European Journal of Sustainable Development*, 4 (2): 165-174.
- Williams, S., Lew, A.A. 2015. *Tourism Geography: Critical Understanding of Place, Space and Experience*, Routledge, London and New York.